

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЦТВА»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	Регіональний розвиток і просторове планування
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладачів	Джаман Василь Олексійович, доктор географічних наук, професор, професор кафедри географії України та регіоналістики https://geoukr.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobitnyky/dzhaman-vasyl-oleksiiovych/ Джаман Ярослав Васильович, кандидат географічних наук, доцент, асистент кафедри географії України та регіоналістики https://geoukr.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobitnyky/dzhaman-yaroslav-vasylovych/
Контактний тел.	+38095 87 58 881 +38095 57 03 104
Е-mail:	v.dzhaman@chnu.edu.ua , y.dzhaman@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3946
Консультації	згідно графіка консультацій

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «ТЕО виробництва» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти. Вона забезпечує формування у студентів професійно-орієнтованої компетентності системного суспільно-географічного і регіонального дослідження технологічних процесів основних галузей виробництва (країни і окремих регіонів) та спрямована на засвоєння теоретичних і практичних знань про особливості технологічних процесів у виробництві і територіальної організації продуктивних сил і суспільства загалом, раціонального використання природних ресурсів і охорони оточуючого середовища, взаємодії природи і суспільства в системі «Природа – Людина – Господарство», вдосконалення вмінь та навичок регіональних

досліджень набутих під час вивчення дотичних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр».

Метою викладання навчальної дисципліни «Техніко-економічні основи виробництва» є надати цілісну систему знань і уявлень в основах виробництва – промисловості, сільського господарства, транспорту, а також факторів, які безпосередньо впливають на їх функціонування і розміщення; закласти основні знання з техніко-економічних особливостей виробництва; познайомити з місцем, роллю і значенням даного предмету. Показати важливість техніко-економічних основ виробництва як предмету при переході до ринкової економіки.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. Техніко-технологічні аспекти промислового виробництва.	
Тема 1	Основи технології виробництва палива.
Тема 2	Основи технології металургійного виробництва.
Тема 3	Основи технології машинобудування.
МОДУЛЬ 2. Економіко-технологічні аспекти промислового виробництва.	
Тема 4 - 5	Економічна ефективність техніко-технологічного розвитку промислового виробництва.
Тема 6 - 7	Ринкові механізми підвищення прибутковості промислового виробництва.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Методи навчання:
словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія, тощо), практичні заняття, наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали, тощо), робота з книгою: навчально- методичною, науковою, електронне та інтерактивне онлайн-навчання (мультимедійні, дистанційні), самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Методи контролю.

Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких способів діагностики, як практичні і самостійні роботи, тестування, індивідуальні завдання, письмове і усне опитування. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді письмового фронтального опитування.

Форма підсумкового контролю - іспит, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі відповідей на підсумковому модулі, результатів виконання ним певних видів робіт.

Методами контролю є: усний, письмовий (розгорнута відповідь), тестовий, графічний при застосуванні індивідуальної та фронтальної перевірки знань, умінь і навичок студентів.

1. Контроль засвоєння *лекційного і самостійно опрацьованого* теоретичного матеріалу здійснюється на основі модульного (письмового) фронтального опитування, в тому числі – тестування.
2. Контроль засвоєння знань та набуття умінь і навиків при виконанні *практичних робіт* здійснюється шляхом їх поточної перевірки.
3. Контроль виконання *індивідуальних завдань* здійснюється за бажанням студентів, як додаткових (необов'язкових для виконання всіма студентами) науково-дослідницьких завдань шляхом оцінювання виконаних рефератів та усного індивідуального захисту результатів дослідження.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни (до 100 балів) є сумою оцінок компетентностей (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності, за виконанні ІНДЗ та контрольний модуль (іспит). Максимальна кількість балів, яку може отримати студент до іспиту, у сумі становить 60 балів. Інші 40 балів відводиться на підсумковий модуль (іспит). Питання *самостійної роботи* включені до завдань модульного контролю і оцінюються при модульному контролі. Додатково студент може отримати до 10 балів за виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно шкали оцінювання. При цьому в екзаменаційній відомості зазначається сумарна кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою.

Шкала оцінювання

Поточне опитування, тестування та самостійна робота	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1	
Т 1	8
Т 2	8
Т 3	9
Сума	25
Змістовий модуль 2	
Т 4	10
Т 5	10
Т 6	10
Т 7	5
Сума	35
Іспит	40
Всього	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бакал Ю. М. Економічна теорія технологічних змін: Навч. посіб. – К.: Заповіт, 1996. – 210 с.
2. Географічна енциклопедія України: у 3 т. / [відповід. ред. О. М. Маринич та ін.]. – К.: Укр. енциклопедія, 1989.
3. Дадашев Б. А. Система технологій: навч. - метод. посіб. / Б. А. Дадашев, В. В. Обливанцов, В. П. Гордієнко. – Суми: УАБС НБУ, 2008. – 294 с.
4. Желібо Є. П. Основи технологій виробництва в галузях народного господарства: навч. посіб. / Є. П. Желібо, Д. В. Анопко, В. М. Буслик. – К.: Кондор, 2005. – 716 с.
5. Збожна О. М. Основи технологій: навч. посіб. / О.М. Збожна. – Т.: Карт-бланш, 2002. – 486 с.

6. Іщук С. І. Київська господарська агломерація: досвід регіонального менеджменту: монографія / С.І. Іщук, О.В. Гладкий. – К.: ВГЛ «Обрії», 2005. – 239с.
7. Іщук С. І. Промислові комплекси України / С. І. Іщук. – К., 2003. – 248 с.
8. Іщук С. І., Гладкий О. В. Техніко-економічні основи промислового виробництва: навч. посіб. – К.: ВЦ «Академеія», 2011. – 296 с.
9. Топчієв О. Г. Терміни і поняття в економічній географії / О. Г. Топчієв.- К.: Радянська школа, 1982. – 160 с.
10. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з курсу «Техніко-економічні основи виробництва» (для студентів географічного факультету денної та заочної форми навчання). / Укладачі: В. О. Джаман, В.П. Руденко. – Чернівці: ЧДУ, 1991. – 55 с.

Допоміжна

1. Багнюк В.М. Україні нову енергетичну стратегію // Науковий світ. – 2001. - № 6. – с. 8-10.
2. Віктора В. Біотехнології кидають виклик павукові // Науковий світ. – 2001. – № 1. – с. 21-23.
3. Джаман В. О., Джаман Я. В. «Техніко-економічні основи виробництва» як методологічна база планування територіального розвитку (прикладні аспекти) // Професор Юрій Полянський: від плакорів Поділля до засніжених Анд: матеріали Всеукраїнського онлайн-семінару, приуроченого 130-річчю з дня народження географа, геолога, археолога Полянського Юрія Івановича (27 – 28 травня 2022 р.). – Тернопіль: Вектор, 2022. – С. 63 – 67.
4. Джаман Я. В. Особливості викладання та практична значимість предмету «Техніко-економічні основи виробництва» в системі підготовки географів // Scientific and pedagogical internship «Special methods of organizing the educational process for students in the field of biology, ecology, geography, geology and chemistry»: Internship proceedings (December 19 – January 29, 2023. Riga, the Republic of Latvia). – Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. – P. 13 – 16.
5. Міренський І.Г. Основи технології машинобудування: навч. посіб. / І. Г. Міренський. – Х.: Тимченко, 2008. – 256 с.
6. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії / О.Г. Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2001. – 560 с.
7. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії: підруч. / Шаблій О.І. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2003. – 444 с.

Детальна інформація щодо навчальної дисципліни
«Техніко-економічні основи виробництва»
висвітлена у робочій програмі
(за умови вибору)